

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Kimlya ve diğerleri/Rusya – 76836/01

Karar 1.10.2009 [1. Daire]

Madde 9

Madde 9–1

Din özgürlüğü

En az on beş yıldan beridir var olduklarını veya merkezi bir dini örgüte bağlı olduklarını kanıtlayamayan dini grupların tescilinin reddi: *İhlal*

Olaylar – Birinci ve ikinci başvuru Rusya Bilim (*scientologie*) Kilisesi'nin şubelerinin kurucu üyeleridirler. 1994'te ilk Dianetik (Bilim Kilisesi'nin doktrini) araştırma merkezi Hükümet dışı örgüt olarak tescil edilmiştir. Bu merkezin tescilinin yenilenmesi amaçlarının “dini nitelikli” olmasından dolayı reddedilmiştir. Sonradan, otoriteler başvuruçuların kurdukları Bilim Kilisesi'nin şubelerini, bölgede en azından on beş senedir var olduklarını kanıtlayamadıklarından dolayı, yerel dini örgüt olarak tescil etmeyi reddetmiştir.

Hukuk – 11. maddenin ışığında yorumlanan 9. madde: a) *Uygulanabilirlik* – AİHM *scientologie* öğretisinin dinsel niteliği konusunda Avrupa'da bir uzlaşmanın bulunmadığını gözlemlemektedir. Bir inanç ve uygulama bütünü 9. madde anlamında bir “din” olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceğine karar vermek AİHM'ye düşmez. Ancak Rus otoriteleri Bilim Kilisesi'nin ilgili şubelerinin dini nitelikte olduklarına inandıklarından AİHM, 9. maddenin bu olayda uygulanabilir olduğu sonucuna varır. Ayrıca, dini toplulukların normalde örgütlü yapılardan oluştukları ve başvuruçuların şikâyetinin din kardeşleriyle özgürce örgütlenme hakkına getirildiği iddia edilen bir kısıtlamayla ilgili olduğu dikkate alındığında, 9. madde 11. maddenin ışığında incelenmelidir.

b) *Esas* – Tüzel kişilikten yoksun olan “dini bir grup” tüzel kişi statüsünde olanların sahip oldukları, mal ve mülke sahip olma ve kiraya verme, bir banka hesabına sahip olma, işçi işe alma veya dava açma gibi, haklara ne sahip olabilir ne de bu hakları kullanabilir. Oysaki bu haklar dinini izhar etme hakkının kullanılması için temel teşkil eden haklardır. Ayrıca, Rus hukukunda sadece tescilli “dini örgütler” ibadethane açma, kamuya açık yerlerde dini hizmet sunma veya dini eserler üretme, bu eserlere sahip olma ve dağıtımlarını yapma gibi bazı hakları kullanabiliyorlardı. Sonuç olarak, tescilli olmayan dini grupların kısıtlı statüleri, bu grupların üyelerinin dernek kurma ve din özgürlüklerinden etkili bir şekilde yararlanmalarına izin vermiyordu. Dolayısıyla, başvuruçuların 9. madde tarafından güvence altına alınan haklarına bir müdahale olmuştur. Bu müdahale ulusal mevzuatta öngörülmüş ve kamu düzenini koruma meşru amacını hedefleyen bir müdahaleydi. Ancak, başvuruçuların tescil

talepleri herhangi bir kusurlarından değil, dini bir grubun en azından on beş seneden beridir var olması gerektiği şartını dayatan bir yasa hükmünün otomatik bir şekilde uygulanmasından dolayı reddedilmiştir. Dolayısıyla, tescil talebinin reddi gerekçesi ilgili dini grupların işleyişiyle ilgili olmayan tamamen şekli bir gerekçeydi. Hükümet bu sınırlandırmayı destekleyecek hiçbir zorlayıcı toplumsal ihtiyaç ortaya koyamamış ve tüzel kişilik kazanmak için dini grupların uzun bir süre beklemelerini haklılaştıracak yeterli ve yerinde bir gerekçe sunamamıştır. Ayrıca, ihtilâflı yasal düzenleme sadece ne Rusya'nın bir bölgesindeki varlıklarını ne de merkezi bir dini örgüte bağlı olduklarını kanıtlayan dini toplulukları hedefliyordu. Görünüşe göre, "on beş yıl kuralından" sadece yeni ortaya çıkmış dini gruplar etkilenmiştir. AİHM, yukarıda belirtilen gerekçelere dayanarak, başvuruçuların dernek kurma ve din özgürlüğü haklarına yapılan müdahalenin demokratik bir toplumda gerekli görülemeyeceği sonucuna varmaktadır.

Sonuç: İhlal (Oybirliğiyle).

Madde 41 – Birinci ve ikinci başvuruçunun her birisine manevi zararları için 5 000 EUR.

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce'dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC'un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadelerin kullanılması ve insan haklarına destek Fonu'na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.